

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Mi ne verujemo

Izpovedi aretiranih sokrivcev marseilleskega atentata so že doslej dokazale, da so imeli teroristi najširšo zaslombo in potuljo v tisti skupini držav srednje Evrope, ki nikoli ni prikrivala, da ji je Jugoslavija skupaj s celotno malo antanto najbolj na poti. Te izjave nas gotovo niso presenetile, kajti vse to smo vedeli že davno poprej, četudi nismo poznali raznih intimnih podrobnosti. Po raznih mednarodno političnih poizkusih zadnjega časa, menimo tu mesece pred atentatom v Marseillen, pa smo vendar pričakovali, da bodo vsaj sedaj protektorji teroristov odmaknili svoje zaščitne roke od njih ter jih v interesu evropskega miru izročili sodnikom, ki naj jih sodijo za njihova strašna dejanja. Atentat v Marseillen ni bil samo atentat na viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in francoskega zunanjega ministra Louisa Barthouja, ampak tudi atentat na sporazumevanje evropskih narodov in njihov mir! Zadeva razčiščenja zarotništva do dna in onemogočitve vsakega nadaljnjega rovarjenja zatoorej ni samo naša, ampak splošno evropska stvar!

Med tem pa spoznavamo vsak dan bolj, da tudi marseilleski zločin še ni iztrežil tistih elementov, ki so s svojo podporo in potuljo onemogočili njeogvo izvršitev. Ti elementi se tudi danes še trudijo na vse mogoče načine ovirati preiskavo in zatušati razne stvari, pač zaradi tega, ker se zavedajo svoje sokrivde in se zato boje, da bi postala sodno ugotovljena pred vsem kulturnim človeštvom. Toda mimo tega se nam zdi, da jih pri tem ne vodi samo strah, marveč veliko bolj tudi volja nadaljevati svoje hujšakško delo in snovati še nadalje načrte, kako bi se uničila Jugoslavija in razbila mala antanta, ali pa kako bi se z raznimi zahrbitimi »sporazumi« vsaj mogla pripraviti pot za dosego takega končnega cilja! O tem nas prepričujejo zlasti tudi pota madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa. Pred njegovim potovanjem na Dunaj in v Rim je Francija gojila tiho upanje, da se njegova misija ne bo posrečila in bo proti Madžarski strnjeno nastopila vsa Evropa. Ta vera je bila tako velika, da je našla izraza tudi v poročilih, ki so se kmalu izkazala kot popolnoma ali vsaj precej neutemeljena.

Razni znaki kažejo, da Gömbösovo potovanje na Dunaj in v Rim ni ostalo brez uspeha. Ne vemo zakaj naj bi Italijani v svojem tisku in v uradnem komuniqueju sploh, v sedanjem trenutku čutili tako nepremagljivo potrebo naglašati na široka usta nemičljivost zvestobe in priateljstva italijanskega naroda z »viteškim« madžarskim narodom, ako ne bi hoteli s tem demonstrirati pred vsem svetom, zlasti pa pred Francijo in malo antanto, svoje vztrajanje na liniji starega intrigantstva. Po vsem tem smo skoraj trdno prepričani, da se Pariz še do danes, kljub vsemu kar se je zgodilo, ni mogel popolnoma otresti neke naivne vere, da je še mogoče zares pošteno in odkritosrečno sodovanje med Parizom in Rimom ter med Rimom in prestolnicami male antante. Madžarska vztraja pri politiki, ki je ustvarila sedanje stanje, Avstrija izkazuje svoje popolno zaupanje možem, katerim se ljudje kot je Perčević v tople pisanih pismih zahvaljuje za sekundantstvo, Italija pa izjavlja v isti mah, da ostane zvesta svojim zaveznikom in turinska »Stampa« sama napoveduje, da se niti, ki so se pletle med Parizom in Rimom, pričenjajo trgati.

Kaj bo storil po vsem tem Pariz? Marseilleski atentat je za vedno onemogočil

Programatične smernice Flandinove vlade

Flandinova izjava novinarjem — Komentarji listov — Desničarji za diktaturo — Smernice zunanje politike nove vlade

PARIZ, 10. nov. Po sestavi nove vlade je ministrski predsednik Flandin podal novinarjem naslednjo izjavo: »Politika državlanskega premirja se nadaljuje. Nova vlada bo nadaljevala boj proti brezposelnosti ter proti gospodarski in finančni krizi. Trudila se bo pritegniti k sodelovanju na vseh področjih mlade sile ter jih postaviti v službo za dobrobit domovine. To bo vlada pomlajevanja in reorganizacije. Kar se tiče ustavne reforme, je nova vlada tudi zanjo, toda brez onega člana, ki naj bi dal predsedniku oblast za razpust parlamenta brez odobritve senata. Vlada stoji v tem vprašanju na stališču, da je treba braniti republikanske pridobitve in da avtoritativni režim ni za Francijo«.

Nova vlada je imela že včeraj sejo, pred parlament pa bo stopila prihodnji torek z deklaracijo, ki bo zelo kratka. V političnih krogih, zlasti v radikalnih, so z naglo sestavo nove vlade zelo zadovoljni, in naglašajo to kot znak, da imajo ljudje in stranke zaupanje v radikale in njihovo politiko, ki je onemogočila uvedbi v Franciji režim proti republikanski svobodi. Ako ne bi bil Doumergue tako uporen in trdovraten glede svojih zahtev po razpustu parlamenta, bi bili tudi radikali ž njim sklenili kompromis. Toda Doumergue je raje odstopil, kakor da bi se vdal. Nasprotno pa je desničarski tisk še vedno strahovito ogorčen na radikale, katerim očita izdajstvo, ker so izzvali krizo v najtežjem trenutku za Francijo. Nekateri desni-

čarski listi se celo odkrito zavzemajo za diktaturo. Vendar je gotovo, da bo nova vlada imela večino tako v parlamentu kakor tudi v senatu.

Kar se tiče zunanje politike, se zatrijuje, da bo ostala v glavnem nespremenjena, vendar upajo, da bo Flandin postavil razna prizadevanja na bolj realne osnove. Mnogi listi naglašajo zlasti to, da o sporazumu med Francijo in Italijo ne bo moglo biti govora tako dolgo, dokler bo Italija podpirala Madžarsko. Italija, naglašajo, bi v svojem lastnem interesu storila najbolje, ako bi enkrat za vselej razčistila svoje odnose do Madžarske, ker ji to prijateljstvo le škoduje.

Poljski list o ozadiu atentata

»ROBOTNIK« O REZULTATIH PREISKAVE O MARSEILLSKEM ATENTATU IN SOKRIVCIH.

VARŠAVA, 10. nov. Tukajšnji list »Robotnik« objavlja članek »Rezultati preiskave o marseillskem atentatu«, v katerem piše: »Po ustanovitvi Jugoslavije leta 1918. so dunajski klerikalni legitimistični krogi na čelu z generalom Sarkotičem pomagali vsa prizadevanja za obnovo habsburške monarhije in razbitje nove jugoslovanske države. Na Madžarskem pa so se, zlasti odkar je prevzel vlado Gömbös, strastno podpirale vse teroristične or-

ganizacije in v tabo.šču na Janka pusti je bil ustanovljen »napadalni bataljon«, katerega članom so bili brez nadaljnega izstavljen redni potni listi. Pa tudi v Italiji so bila ustanovljena taborišča v Borgotaru, Vischettiju, Bovenni in Bardi, kjer so bili teroristi preoblečeni v fašiste. Oni, ki so izvršili in pripravili marseillski atentat, so prišli iz njihove sredine, zato je naravno, da bo imela preiskava diplomatske posledice«.

Gömbös zaščitnik teroristov

PRAVO OZADJE GÖMBÖSOVEGA SESTANKA Z AVSTRIJSKIMI DRŽAVNIKI NA SEMERINGU.

DUNAJ, 10. novembra. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih se živo komentira včerajšnji sestanek avstrijskih in madžarskih državnikov na Semmeringu. Na tem sestanku, ki je bil organiziran ob priliki vračanja Gömbösa iz Rima v Budimpešto, so bili zbrani zvezni kancelar doktor Schuschnigg, podkancelar Starhemberg, ministrski predsednik Gömbös, madžarski trgovinski minister Kallay in madžarski poslanik na Dunaju grof Gabor Apor. V uradnem komuniqueju se zatrijuje, da je bil sestanek prirejen samo zaradi tega, da je bilo Gömbösu omogočeno poročati o svojih rimskih razgovorih, v resnici pa je imel sestanek čisto drugo ozadje. Gömbös je skušal v Rimu pridobiti Mussolinija za enotni nastop Italije, Avstrije in Madžarske glede vprašanja izročitve sokrivcev marseilleskega atentata.

Zdi pa se, da Gömbös ni dosegel popolnega uspeha in Mussolini ni hotel dati zaenkrat še nobene obvezne izjave, ker se Italija glede te zadeve še ni dokončno odločila. Gömbös se je zato trudil pridobiti sedaj vsaj avstrijsko vlado za skupno postopanje, pa je tudi tu dosegel le polovičen uspeh, ker so avstrijski državniki opozarjali Gömbösa na rimski protokol, ki veže Avstrijo na določeno obzirnost do Francije in male antante. Avstrija si je glede izročitev pridržala proste roke.

ROOSEVELT NA TRDNEM.

WASHINGTON, 10. nov. Poštni minister Parley je izjavil, da je ponovna izvolitev Roosevelta leta 1936. popolnoma zagotovljena. Praktično se bo izvolitev Roosevelta izvolila soglasno, ker so republikanci dovršili svojo kariero.

Veličko Dimitrov Kerin

BEOGRAD, 10. novembra. Bolgarska oblastva so sporočila našim, da je sedaj dokončno ugotovljena identiteta marseilleskega atentatorja. Vlada Georgijev Černozemski ni njegovo pravo ime, ampak le psevdonim, katerega se je posluževal kot član VMRO. Pravo njegovo ime je Veličko Dimitrov Kerin. Rojen je bil 19. oktobra leta 1897. v Kamenici v Bolgarskem.

Pred Društvom narodov

ŽENEVA 10. novembra. Kakor poroča diplomatski poročevalec »Tempo«, se bo o marseillskem atentatu razpravljalo že 20. novembra na izrednem zasedanju Društva narodov. Ako bo storjen uradni korak, ga bo storila Jugoslavija v sporazumu s Francijo in zaveznicami v mali antanti. Razprava se bo vodila na podlagi člena 11. pakta Društva narodov.

SAARSKI PLEBISCIT.

RIM, 10. nov. Saarski odbor se je prepričal, da bo mogoče plebiscit 13. januarja prihodnjega leta izvesti popolnoma v miru in redu. O tem ni pričar samo predsednik odbora baron Aloisi, temveč mislijo tako tudi ostali člani drugih narodov.

FRANÇOIS-PONCET V PARIZU.

PARIZ, 10. nov. Včeraj je prispel iz Berlina v Pariz francoski poslanik François-Poncet, ki je takoj obiskal Lavala. Zatrijuje se, da je njegov prihod v zvezi s protestom, ki ga je nemška državna vlada vložila proti koncentraciji francoskih čet na meji Posaarja.

RÜBBENTROPP V LONDONU.

PARIZ, 10. novembra. »Havas« poroča iz Londona, da je bil včeraj v angleškem zunanjem ministrstvu sprejet Hitlerjev posebni odposlanec za razorožitvena vprašanja Rübentropp.

JAPONSKA ODPOVED.

TOKIO, 9. novembra. Japonska bo po vsej verjetnosti odpovedala washingtonski pomorski sporazum letos 20. decembra.

Barthouju potovanje v Rim, sedanja vladna kriza pa je znova odgodila tudi Lavalovo pot. Kljub temu se zatrijuje, da namera romanja v Rim še ni opuščena in se bo to romanje izvršilo čim bo mogoče. Vse to se zatrijuje istočasno, ko pariški isk ne veruje več v izročitev Pavliča, Kvaternika, Perčevića in Perčeca in ko pravi, da bo Francija, ako instradacije ne bo, stopila z odločno obtožbo pred Društvo narodov. Ako se torej ne

mrejo doseči nikaki rezultati za sodelovanje v tej zadevi, kako naj se najdejo za sodelovanje v velikem sporazumu, ki naj bi odstranil vse kar je bilo doslej in postavi vse od nog na glavo? Nam, ki živimo sredi vsega tega se zdi, da je več ko škoda prizadevanj, iz katerih se nikoli ne bo rodilo nič dobrega in koristnega. Mi krakomalo ne verujemo v možnost take preobrnitve stvari v Evropi in tudi nikoli ne bomo verjeli.

Za 100 Din tri mesece strogega zapora. Grehi in paragrafi so zelo različni in so zato različne tudi kazni. Vso trdoto paragrafov si je okusil 22-letni posestniški sin Adam Hajdič iz Vidoncev v Prekmurju, ki je bil zaradi 100 Din obsojen pred malim kazenskim senatom na tri mesece strogega zapora. Hajdič je namreč ponaredil znesek v hranilni knjižici poštne hranilnice. Imel je vloženi borih 20 dinarjev, pa je pripisal temu znesku številko 1, tako da je imel v hranilnici 120 Din. S ponarejeno knjižico se je podal na pošto v Gornjo Lendavo, kjer je dvignil 110 Din. Znesek je tako spretno povišal, da tega ni opazila poštna uradnica. Kmalu pa je pošta prišla na sled Hajdičevi lumpariji. Prijavila ga je sodišču, kjer je včeraj prejel zaslužen strogo kazen. Pri razpravi je odločno tajil vsako krivdo, vendar mu vse to ni nič pomagalo. Predsednik senata je Hajdiča po izrečenju kazni primerno poučil.

Thomova tovarna gori! Sinoči kmalu po 20. uri so bili mariborski gasilci dvakrat zaporedoma telefonično obveščeni, da gori Thomova tekstilna tovarna. Na podlagi dvakratnega telefoničnega obveščila so se podali na kraj požara z veliko motorno turbino, Magirusovo lestvo ter z mestnim in podeželskim avtom pod vodstvom poveljnika Benedičiča. V treh minutah so gasilci prispeli tja, toda ni jim bilo potrebno stopiti v popolno akcijo, ker so gorele samo saje v tovarniškem dimniku, tvornice za industrijske potrebščine v Cvetlični ulici. Nevarnost so gasilci takoj preprečili in pogasili ogenj v dimniku.

Kolesarji, pazite na svetilke na kolesih. Te dni je bilo na policiji prijavljenih več tatvin električnih in karbitnih svetilk s koles. Svetilke krade dobro organizirana tatinska tolpa in jih, kolikor je doslej ugotovljeno, spravlja v denar na deželi. Tako je sinoči elektrotehnik Iv. Čamru nekdo ukradel dinamo-svetilko, vredno 170 Din, usnjarskemu pomočniku Francu Golobu pa novo karbitno svetilko.

Riziko dela. V Ehrlichovi tekstilni tovarni se je včeraj hudo ponesrečil 41-letni delavec Ivan Merc. Po nesrečnem naključju si je zlomil desno roko in so ga mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico.

Sejem za prašiče. Na sejem 9. t. m. so pripeljali 316 prašičev. Kupčija je bila srednja in je bilo prodanih 131. Cene mladim prašičem so bile sledeči: 5 do 6 tednov stari 50 do 80, 7 do 9 tednov stari 90 do 100, 3 do 4 mesecev stari 130 do 150, 5 do 7 mesecev stari 200 do 300, 8 do 10 mesecev stari 320 do 400, leto stari 550 do 650 Din; kilogram žive teže 5 do 6, mrtve teže pa 7.50 do 9 Din.

Nov brod pri Petanjcih. Slabe so prometne zveze Prekmurja s Slovenskimi goricami. Novi most v Gornji Radgoni malo služi našemu vozovnemu prometu, most pri Veržem pa je lešen in precej od rok za voznike in pešce, ki so namenjeni v Prekmurje. Med Radgono in Veržem je služil kot prometno sredstvo že dolga leta brod pri Petanjcih. Bil je doslej last tamkajšnjih posestnikov, ob letošnjih Vseh svetih pa ga je prevzela banska uprava, ki ga je na novo preuredila, da bo kos vsem potrebam in nalogam.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 11. t. m.: ob 7.00: telovadba; 7.30: resna glasba na ploščah; 8.00: poročila; 8.15: orgelski koncert; 8.45: plošče; 9.00: versko predavanje; 9.15: prenos iz trnovske cerkve; 10.00: specifične delavske bolezni, njihovi vzroki in posledice; 10.20: plošče; 10.40: radio orkester, vmes poje Svetozar Banovec; 11.50: prenos s bojnega polja pri Verdumu; 12.05: čas, Radijski orkester; 16.00: vinske bolezni in napake; 16.30: mandolinistični kvartet; 17.30: prenos iz Strassburga; 20.00: nac. ura; Zimski šport v Jugoslaviji; 20.25: otroške žalne pesmi poje ga. Soklič-Dolenčeva; 21.00: radio orkester; vmes čas in poročila. Spored za ponedeljek 12. t. m.: ob 12.15: plošče; 12.50: poročila; 13.: čas, plošče; 18.00: mladina in njena samostojnost; 18.20: radio orkester; 18.40: slovenščina; 19.10: nac. ura; Giure Dančič; 19.35: plošče; 19.50: jedilni list, program za torek; 20.: zdravniška ura; 20.20: uvod v opero; 20.30: prenos opere iz Beograda; v odmoru: Čas in poročila.

Priprave za obrtniški teden v Mariboru

SEJA KRAJEVNEGA DELOVNEGA ODBORA ZA PRIREDITEV OBRTNISKEGA TEDNA. KONSTITUIRANJE POSA MEZNIH ODSEKOV. RAZNI PREDLOGI IN SKLEPI. VELIKA OBRTNISKA RAZSTAVA LETA 1935. v MARIBORU.

V hudem boju, ki ga bje danes obrtništvo proti industrijskim produktom, se je porodila misel, naj bi se v času od 1. do 8. decembra t. l. organiziral po vsej državi obrtniški teden z namenom, da se razvije propaganda za rokodelske izdelke in da se zaščitni domače delo. Obrtniški teden naj bi zdramil v prvi vrsti obrtnike, dvignil njihovo samozavest, podkrepil optimizem, povečal solidarnost in informiral o zaščitnem delu in politiki zbornice in obrtniške organizacije. — Obrtniški teden ima namen razpršiti razne predsodke proti obrtniku, pobijati nazore da je tuje boljše, pojasniti vlogo obrtništva v javnem, političnem, nacionalnem in gospodarskem življenju, obdelati naloge obrtništva za gospodarsko osamosvojitve in zaščito pred prodiranjem tujih elementov in pred gospodarsko odvisnostjo od tuje industrije in kapitalizma. Važen je zaradi tega pomen obrtniškega tedna, ki pa bo uspel le tedaj, če bodo obrtniki solidarno in z združenimi močmi s podporo širše javnosti na primeren način zainteresirali vso javnost o važnosti rokodelskega stanu in o njegovem današnjem skrajno težavnem položaju.

Ko je bil izdan prvi apel o obrtniškem tednu, so šli zavedni mariborski rokodelci takoj na delo. Osnovni se je, kakor smo že poročali, krajevni delavni odbor za prireditev obrtniškega tedna v Mariboru, ki ga podžiga zavest da je temelj narodnega blagostanja krepak rokodelski stan. Omenjeni krajevni delovni odbor je imel pretekli četrtek zvečer v dvorani restavracije »Novi svet« v Jurčičevi ulici važno sejo, katere so se udeležila vsa združenja rokodelcev. Sejo je otvoril in vodil predsednik krajevnega delovnega odbora Anton Krajcar. Za okrožni odbor obrtnih združenj pa je bil navzoč tajnik Julče Novak. Predsednik je uvodoma poročal o dosedanjih pripravah za organizacijo obrtniškega tedna v Mariboru. Odbor je napolnjen vse sile, da bi ta teden uspel čim sijajneje in je zaprosil za pomoč tudi mestno občino mariborsko. V ta namen se je zglasila preteklo sredo pri mestnemu županu g. dr. Lipoldu deputacija, ki so jo tvorili predsednik Krajcar, podpredsednik okrožnega odbora

ra Miho Vahtar, tajnik Julče Novak in Ivan Jemec. Deputacija je mestni župan prijazno sprejel in obljubil vso pomoč pri organizaciji obrtniškega tedna v Mariboru ter dokumentiral s tem, da se tudi mesto prav dobro zaveda pomena obrtniškega tedna.

Po predsednikovem poročilu so se nato konstituirali posamezni odseki, ki bodo vodili vse podrobne priprave za obrtniški teden. Za predsednika propagandnega odseka je bil izvoljen Peter Semko, za člane pa Marica Kiclerjeva, Viljem Forstnerič, Albin Vizjak in Henrik Kodrič; za predsednika prireditvenega odbora je bil izvoljen Fran Novak, za člane pa Franc Cverlin, Ivan Kvas, Ivan Jemec in J. Sulič; za predsednika predavateljskega odseka Josip Kac, za člane pa Franjo Novak, Miho Vahtar, Ant. Krajcar in Fran Reicher; za predsednika gospodarskega odseka je bil izvoljen Emanuel Ilhi, za člane pa Franc Greif, Jernej Kosar, Štefan Dobaj in Anton Vutolen. Za konstituirane odseke so določili nato seje, ki bodo prihodnji teden v prostorih Okrožnega odbora obrtniških združenj.

Sledila je razprava o prireditvi obrtnice razstave za časa obrtniškega tedna. Sklenjeno je bilo, da zaradi prekratkega časa razstave ne bo, pač pa bodo vsi obrtniki primerno okrasili svoje izložebe in jih opremili s propagandnimi napisi za podpiranje domačih rokodelskih izdelkov. Sprejet pa je bil predlog, da bodo mariborski obrtniki priredili prihodnje leto veliko obrtniško razstavo, ki bo pričela o sposobnosti mariborskih rokodelskih mojstrov in o solidnosti njihovih izdelkov. Za veliko obrtno razstavo se bodo pričeli pripravljati mariborski rokodelci takoj po končanem obrtniškem tednu. — Ob zaključku seje, ki je bila dolgotrajna, stvarna in precej živahna, je bila izražena še želja, naj bi se propagandna predavanja za časa obrtniškega tedna vršila med 19. in 20. uro, za kar bo skrbel propagandni odsek.

S solidarnim nastopom in prizadevanjem za organizacijo obrtniškega tedna v Mariboru so mariborski rokodelci pokazali pravo razumevanje, ki jim bo nedvomno prineslo lepe koristi.

Občina Studenci proti priključitvi k Mariboru

LE V PRIMERU, DA MESTO MARIBOR PRISTANE NA DAVČNO AVTONOMIJO, OZIROMA DAVČNE OLAJŠAVE, JE PRIPRAVLJENA UGODITI PREDLOGU MESTNE OBČINE.

Banska uprava v Ljubljani je pozvala okoliške občine, da stavijo napram predlogom mestnih občin svoje protipredloge. To se je moralo zgoditi do danes. Odločevati je smela samo občinska uprava vsake občine, ne pa celotni občinski odbor. Obč. uprava v Studencih se je sestala včeraj k svoji velevažni seji z glavno in edino točko: Priključitev k Mariboru. Po večurni debati, ki je vpoštevala vse argumente za in proti priključitvi, je zavzela v glavnem sledeče stališče:

Obč. uprava odobrava stališče banske uprave, ki hoče problemu inkorporacije vtisniti pečat ojačenih interesov okoliš, ne pa samo enostransko forsiranje mestnih koristi. Zato priznava, da je podana možnost, da se bodo nekatere panoge obč. delokroga z inkorporacijo izboljšale, zlasti če bo okolica participirala na davčni sili mesta, h kateri že sedaj mnogo prispeva, ne da bi imela od tega znatnih koristi. Ta ugotovitev banske uprave je zelo simpatična, vendar podana brez vsake garancije, da bi se tako »krivica« dala izvesti — brez večje obremenitve prebivalstva. To je jedro vseh pomislekov in ugovorov.

Obč. uprava je s posebno vestnostjo premostrila položaj prebivalstva in podatke davčne oblasti o obdavčbi. Na žalost je morala ugotoviti, da prebivalstvo ne prenese višjih dajatev! To dokazujejo vedne prodaje in eksekucije v občinskem okolišu. V letošnjem letu je bilo že približno 1000 rubežev, ker prebival-

stvo po ogromni večini ne zmaguje davkov. Nadalje je obč. uprava ugotavljala, v kolikor je inkorporacija brez povišanja dajatev mogoča. Na podlagi podatkov se danega davčnega sistema mestne občine se je moralo ugotoviti, da je sedanja obremenitev mesta za Studenčane absolutno in relativno previsoka. Dajatve ne bi bile v nikakem razmerju z dobrinami, kot bi jih moglo mesto nuditi najmanj 10 let.

Strahote gospodarske krize in položaj ogromne večine studenškega in radvanjskega prebivalstva sili, da obč. uprava ne more vzeti v današnjih časih nase odgovornosti za tako dalekosežno odločitev. Obč. uprava je morala zavzeti načelno stališče, da ne more glasovati brez pogoja za priključitev v Mariboru. Sestavili so poročilo, ki v vseh podrobnostih tolmači težko stališče, kakršno je v današnji atmosferi. Ako pa mestna občina ozir. banska uprava pristane na stavljene pogoje glede davčne avtonomije (brnski sistem) za dobo 10 let, potem je situacija povsem drugačna! Ker bi se s tem prilagodila današnjim razmeram, je obč. uprava sestavila tudi drugi pozitivni predlog, ki predpostavlja odločitev glede na dajatev, ki se ne smejo zvišati, dokler priključeni okoliš nima istih ugodnosti, kakor sedanje mesto. V tem oziru pa imata sedaj besedo: banska uprava in mestno zastopstvo mariborsko. Vprašanje obremenitve je torej oni moment, ki lahko Maribor in okolico spora-

PRAVI DOMAČI IZDELEK

zumno združi ali pa neprijateljsko zveže v večni objem. Kako torej? Ali so difference res velike?

Studenška obč. uprava v svojem poročilu banski upravi prosi, da se ne ukrepa prenagljeno. Današnji težki časi so dovolj močen argument, ki zahteva, da se interesi šibkih slojev ščitijo, kadar gre za — večje dajatve. Poudarjajo, da gredo vsa prizadevanja danes za tem, da se s skrivnostjo in varčevanjem prebrodijo svetovne krize. Od tega stališča ne moremo odstopiti niti za ceno obetajočih ugodnosti. Okolica je pripravljena doprinese žrtve za napredek naše domovine. Preko mere pa iti ne moremo! Tako končuje poročilo, ki naj uravna zgodovinsko vlogo okoliške občine za dolgo dobo bodočnosti.

Nadaljno besedo imata banska uprava, mesto, končno pa — ministrstvo. Dve možnosti sta: sporazum ali — ukaz. Vse kakor bi želeli prvo, preden bo potrebno drugo. Zadeva je težavna, treba pa je tudi mnogo potrpljenja in dobre volje.

Ptuj

Poroka. V prostijski cerkvi v Ptuj sta se poročila v nedeljo Martin Kotnik, viničar iz Zavrča in Justina Krambergerjeva, kuharica iz Ptuja. Obilo sreče!

Agrarna reforma. V Ptuj se mudi že več dni agrarna komisija iz Ljubljane zaradi nastalih sporov med veleposestnikom Herbersteinom in agrarnimi interesi. Komisiji predseduje agrarni inšpektor g. dr. Šapla.

Poučni izlet so napravile 7. t. m. gojenke IV. letnika učiteljskega v Mariboru v Ptuj pod vodstvom profesorja g. Gruntarja. Gostje so si ogledali muzej in druge znamenitosti našega mesta. Znamenitosti jim je razkazoval in tolmačil znani zgodovinar odvetnik g. dr. Alojzij Remec iz Ptuja.

Karambol. Pred dnevi je prišlo v Gorišnici med avtom in voznikom do karambola, ki pa k sreči ni imel hujših posledic. Iz Ormoža je privozil osebni avto s številko 3-2109, nasproti pa mu je prišel posestnik Jožef Munda iz Podgorca z dvovprežnim vozom. V vasi Gorišnica je pri srečanju zadel avto v voz s tako silo, da se je voz razbil, konji pa so se splašili in zdirali z voznikom po cesti. Slučajno je prišlo nasproti nekaj duha pri sotnih moških, ki so konje ustavili in jih ukrotili. Ako ne bi bili v stanju konjev obvladati, bi se zgodila gotovo velika nesreča in bi prišel voznik ob življenje in tudi konji bi se bili gotovo ubili. Auto se niti ni ustavil, temveč je nadaljeval še z večjo brziho svojo pot proti Ptuj. Imel je evidenčno številko iz savske banovine, vendar lastnika dosedaj še niso izsledili. Uvedena je preiskava, gotovo pa je, da je trčenje zakrivil šofer.

Nočni tolovajski napad. Ko je predvečrajšnjim korakal 14-letni krojaški vajenec Jakob Hojnik iz Rucmancev od svojega mojstra na svoj dom, ga je iz zasede neznan storilec napadel s tem, da je iz puške ustrelil in ga težko ranil na hrbtu. Težko ranjenega fanta so pripeljali v ptujsko bolnišnico. Za tolovajskim napadcem pa je navedena preiskava.

Kulturne vesti

Monumenta artis slovenicae

Poročali smo že letos poleti, da se je ustanovila v Ljubljani nova Akademsko založba, ki si je nadela nalogo izdajati poleg znanstvenih, a vendar poljudno pisanih del tudi monumentalno delo »Monumenta artis slovenicae«, t. j. delo, na katerega bomo mogli biti Slovenci ponosni doma in v širokem svetu, kajti takega še ne premore noben drug narod na jugovzhodu Evrope. Delo bo izšlo v 36 zvezkih v 36 mesecih, počenši od letošnjega novembra, in sicer v slovenščini in francoščini, piše in urejuje pa ga naš znan in odlični strokovnjak dr. France Stelč. Celota 36 zvezkov bo obsegala štiri dele: Srednjeveško slikarstvo, Slikarstvo baroka in romantike, Arhitekturo in Kiparstvo.

Te dni smo dobili prvi snopič prvega zvezka, t. j. srednjeveškega slikarstva. Snopič velike oblike prinaša uvodoma Splošni pregled razvoja srednjeveškega stenskega slikarstva v Sloveniji — Aperçu général du développement de la peinture murale au moyen-âge en Slovénie. Nato pa slede na finem papirju enobarvne reprodukcije sledečih del: Fig. 1. Ptuj, minoritska cerkev, glava mrtvega sv. Frančiška As. (1260—70); Fig. 2. Ptuj, minoritska cerkev, sedeč Kristus pod baldahinom (1260—70); Fig. 3. Vrzdenc, severna stena ladje cerkve, sv. trije kralji (začetek XIV. stoletja); Fig. 4. Turnišče, apsida stare župne cerkve, rojstvo Jezusovo (1. pol. XIV. stoletja); Fig. 5. Cangrob, severna stena ladje cerkve, angel oznanja (1. pol. XIV. stoletja); Fig. 6. Celje, južna stena srednje ladje opatijske cerkve, od smrti vstali Kristus (sr. XIV. stoletja); Fig. 7. Turnišče, polkupla apsida župne cerkve, angel (1. pol. XIV. stoletja); Fig. 8. Vitanje, južna zunanjsčina župne cerkve, odlomek križanja (1. pol. XIV. stoletja); Fig. 9. Ptuj, vzhodna stena križnega hodnika dominikanskega samostana, dva svetnika (sr. XIV. stoletja).

Poleg dr. Izidorja Cankarja »Zgodovine likovne umetnosti v zahodni Evropi«, ki jo izdaja Slovenska Matica, bo to največje in najpomembnejše delo te vrste pri nas. Bo pa toliko važnejše, ker bo obravnavalo samo našo slovensko domačo likovno umetnost. Iskreno želimo zato, da bi smela dobra volja nove založbe dosegla popolno uresničenje svojega velikega namena, kar pa bo mogoče samo tedaj, ako se bo naše razumništvo zavedalo ogromnega pomena dela »Monumenta artis slovenicae« za naš splošni kulturni razvoj.

Misel in delo. Kulturna in socialna revija, zvezek 1—2, Ljubljana 1934. Naši akademski starešine so začeli izdajati napredno revijo »Misel in delo«, ki bo izhajala vsak mesec enkrat in vršila nalogo, ki je bila doslej bridko zanemarjena. Urejuje jo odbor, ki ga tvorijo gg. dr. St. Bajič, dr. L. Čermelj, dr. L. La-

pajno in dr. A. Zalokar. Najprej prinaša prva dvojna številka prvega letnika »Uvodno besedo« uredniškega odbora, v kateri opravičuje in utemeljuje svoj nastanek. Nato sledi topli nekrolog t. Aleksander I., dr. S. Bajiča sestavek Zakon o minimalnih mezdah, dr. J. Lokarja Vprašanje srednje šole, A. Lajovica Kočevje in ml. dr. S. Š. Lapajnetova Usoda vlagatelj, dr. A. Zalokarja Regeneracija in dr. B. Vrčona Kriza manjšinske zaščite.

Obzornik pa prinaša sestavke: t. dr. Janže Novak, Mihajlo Gabrijelčič 80-letnik, Misli ob kongresu evropskih narodnosti, Jugoslovanska intelektualna zastopstva, Po kongresu jugoslovanskega profesorskega društva, Jugoslovanski zdravniki za zdravstveno kulturo vasi, Učiteljske skupščine in Pravniški kongres. Revijo izdaja in zalaga: Tisk jugoslovanskih naprednih akademskih starešin »Nada« v Ljubljani, tiska pa istotam tiskarna »Merkur«.

Angela Vode: Žena v sedanji družbi. Založba »Žena in dom«, Ljubljana 1934, strani 92. — Angela Vodetova je podala v tej prikupni brošuri podobo žene v sedanji družbi z vsemi dobrimi stranmi pri borjenih uspehih, pa tudi s sencami, izvirajočimi enako iz preteklosti in sedanjosti. Najprej je opisala pot ženske do danes, preko začetkov, starega in srednjega do novega veka. Obrazložila je spremembo položaja ženske vseh slojev, ženin današnji položaj, vpliv gospodarskega razmaha nanj, vpliv gospodarske krize in zaključila delo z vprašanjem: Naprej ali nazaj? To zadnje poglavje zaključuje s Cankarjevimi besedami: »Kaj za to, če prihaja pomlad v viharju in povodnji? Iz te črne naplavine bo vzklila bujna rast! Trdna mora biti naša vera, da napoči zaria tistega dne, ko naša kultura ne bo več krizantema siromakova, temveč bogastvo bogatega.« Te besede so obenem izpoved vere avtorice same. Delo naj vzamejo v roko in ga prestudirajo vse naše ženske, ki se ne zanimajo samo za kuhinjo ali ples, ampak si žele tudi resnega odgovora na resna sodobna vprašanja. Morda se z avtorico ne bomo strinjali dobesedno, v njenih izvajanjih pa je le obilo klenili misli.

Herman Sudermann. Mačja brv. Založba »Evalit« (Priatelj), Ljubljana 1934, dva zvezka, strani 222. Poslovenil Ferdo Kozak. — Herman Sudermann je znan nemški pisatelj, katerega dela so namenjena zlasti širšemu čitaločemu občinstvu, se pa prav zaradi tega prevajajo tudi na druge jezike. Založila »Evalit« v Ljubljani, ki si je nadela nalogo nuditi za neverjetno nizko ceno dobro prevedeno in izvirno slovstvo, je sedaj pomnožila svojo letošnjo zbirko knjig še s Sudermannovim romanom »Mačja brv«, katerega je izdala v dveh zvezkih. Prevedel ga je Ferdo Kozak, opremil pa Matija Švigelj z okusno naslovno stranjo. Delo je zanimivo in prevod se čita gladko.

raven talent, poglobljen z resnim strokovnim znanjem, manjka pa ji vendarle še uglašenost, ki jo more dati samo daljša praksa. Njegova mlada inteligenca bo gotovo že kmalu ob praktičnem delu dosegla zaželjeni cilj; menda se ne motim, če zapišem, da bomo v njem dobili še močnega teaterskega človeka pravega formata. Nekaj besed pa bi ob tej priliki rad spregovoril na naslov inscenacije, toda ne samo Košičeve, ampak sploh sedanjice inscenacije našega mariborskega odra. Pri nas se je namreč ukoreninila neka manija že premagane mode ekspresionizma, ki se uporablja povsod, kjer je in kjer ni na mestu. Zlasti v realističnih delih bi si pa želeli več realizma tudi v inscenaciji! Operiranje z zavesami naj bi se omejilo na stvarno potrebo, kar velja tudi za praktične in ostalo. Pri »Konfliktu« je bil n. pr. komptoar firme Kühne & Linsmeyer neokusen kič, da drugih scen niti ne omenim, dasi so nekatere bile zopet dobre, n. pr. dom Kühnejevih.

Nadalje moram na vsak način znova načeti poglavje jezika. Ne vem, ali je napake zagrešil prevajalec Fedor Gradišnik, ali režiser Košič, ali kdo drugi, toda vsaj to bi vsi ti morali vedeti, da so stvari kot »Vi ste bila...« in podobno v pravilni slovenščini nemogoče, ker

Dr. Hinko Vinkovič: Hundert Jahre Theatergebäude in Zagreb. 1834 — 4. oktober 1934. Ponatis iz »Morgenblatta« Zagreb 1934, strani 34. — V brošurici priročne žepne oblike je napisal dr. Hinko Vinkovič zgodovino gledališkega po-

sloja v Zagrebu v stoletju velikega vsestranskega razmaha, zlasti pa razmaha Zagreba samega. Ker je brošurica napisana v nemščini, bo gotovo prav dobro služila tudi tujini. Natisnila jo je: Jugoslovenska štampa d. d. v Zagrebu.

Sokolstvo

In kaj sedaj, bratje in sestre?

Mi vemo, bratje in sestre, da je smrt našega velikega voditelja, kralja mučenika, udarila naša srca kakor blisk z neba in da žalost našega naroda za velikim kraljem nima primera v svetovni zgodovini. In kar je še večje in svetejše: v tej naši strašni boli smo znali ohraniti mir, prisebnost in medsebojno bratsko ljubezen in tako smo najbolje odgovorili sovražniku, ki je mislil, da bomo po kraljevi smrti zapadli v prepir in bratomorno borbo in tako razsuli naše narodno edinstvo ter uničili našo državno svobodo, za katero je naš kralj bil mučenik v življenju in mučniški za njo umrl. Toda mi smo slišali zadnje povelje našega vodje Aleksandra Zedinitelja: »Čuvajte mi Jugoslavijo!« in mi smo kot njegova zvesta vojska s solznimi očmi in krvavečimi srci odšgovorili: »Gospodar naš, čuvali jo bomo s svojimi življenjem, tako nam Bog pomagaj!« In ko smo to izrekli, smo dali svojemu mrtvemu voditelju obljubo težko in sveto, svetjšo od najsvetejše prisege. Izneveriti se tej obljubi, pomeni postati izrodek svojega naroda in človeštva a slediti obljubi pomeni zavzeti pest, trdno se oprijeti dela in se pokesati za svoje prejšnje grehe.

Kakšni so ti naši grehi? Naštetimo jih! Vemo, kdo je umoril našega velikega kralja. Umorili so ga oni, katere je motilo, da je pod njegovo blagoslovljeno roko v naši Jugoslaviji pričelo vse procvitati, da bratje vseh veroizpovedi žive v lepi skupnosti, da se vse bolj utrjuje narodna sloga in napreduje kultura in ker je naša država prevzela na Balkanu vodstvo s tem, da je razširjala in utrjevala povsod mir in bratsko skupnost. To vse je delo njegovega velikega uma in njegovega velikega truda. A kaj so delali mnogi, ko se je on boril za našo srečo? — Obračali so se od svoje domovine, iskali užitkov, mislili samo na sebe, zanemarjali svoje dolžnosti do naroda in domovine in vse breme skrbi za bodočnost naš domovine naložili na njegova ramena in njegovo plemenito srce.

Tako smo grešili nad njim skoraj vsi mi, od najvišjih do najnižjih. To je naš velik greh, ki se ga mora kesati sleherni član našega naroda.

Zdaj je treba izpolnjevati težko in sveto obljubo in oprati greh. Sovražniki tudi zdaj budno preže na nas in pazijo, kaj in kako delamo.

Odprimo oči! Vsi na svoja mesta! Ne smemo ostati kakršni smo bili! Naj nas peče rana strašnega 9. oktobra in naj se ne zaceli, dokler ne zbrisemo greha, in ne zavarujemo delo velikega kralja.

Zastava, ki jo je on zmagovalno nosil, ne sme z njim pasti! Mi Sokoli jo primimo in nosimo v novo slavo! A to zastavo nosijo lahko samo Sokoli vredni svojega voditelja, neumorni v izvrševanju vseh svojih dolžnosti, čistega srca in poštene duše. Oni, ki nosijo samo sokolski znak, srce pa jim je zlobno in strahopetno, naj se umaknejo iz naših vrst!

KER MI OD DANES POSTAJAMO BOJEVNIKI KRALJEVE OPOROKE!

Naj se torej strnejo sokolske vrste in naj se čimprej loči žito od plevla. Vsi, ki ne verujejo v našo zmago, vsi, ki niso prepojeni z našo idejo vse, ki ne vršijo svojih dolžnosti do Sokolstva, vse, ki živijo nesokolsko življenje in s svojimi dejanji sramote sokolsko ime, NAJ SE BREZ USMILJENJA IZLOČIJO IZ SOKOLSKIH VRST!

Jugoslavije ne bomo očuvali s praznim besedčenjem, marveč s stvarnim in poštenim delom. Naj nas bo manj, a ono kar ostane — kremen. Samo tako bomo iz Sokolstva ustvarili nerazrušljivo trdnjavo, s katero bomo hranili veliko delo, ki nam ga je kralj mučenik zapustil v varstvo v oporoki v svoji zadnji uri. Zaradi tega moramo biti hrabri bojovníki, ki v neumornem izvrševanju sokolskih dolžnosti ne poznajo težkoč. Ker za svoje delo ne bomo polagali računa samo svojim sokolskim forumom, ampak tudi svoji vesti in svetemu spominu kralja-mučenika, čigar sveta oporoka stoji kakor ognjen meč nad našimi dušami.

VSI NA PLAN! Sokoli, vsi na obrambo sokolskih idealov in velikega dela kralja Zedinitelja. IZRODEK ONI, KI SE IZNEVERI SVOJI SOKOLSKI PRISEGI!

Čuvajmo Jugoslavijo! — Slava kralju-mučeniku! Naj živi kralj Peter II.!

Sport

SK Rapid:SK Ilirija. Jutri, v nedeljo 11. t. m. se bo odigrala na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu nadvse zanimiva nogometna tekma. Nastopila bosta SK Rapid in ljubljanska Ilirija, da merita svoje moči v tekmovalju za prvenstvo LNP. SK Ilirija je prav letos v odlični formi in je dosegla vrsto lepih zmag nad renomiranimi nasprotniki. Ilirija bo jutri nastopila v najmočnejši postavi in se pričakuje, da bo jutrišnja tekma zelo napeta in zanimiva. Ob tej priliki apeliramo na sportno občinstvo, naj se sportno vede in naj se vzdrži vsakega »navijanja«, ki bi žalilo čut gostujočega moštva.

Maks Alsberg: Konflikt

DRAMA V SEDMIM SLIKAH.

»Konflikt« Nemca Maksa Alsberga, ki se je v Mariboru prvič igral na poklicnem odru v Jugoslaviji, je resna zadeva, resno odsko in psihološko-umetniško. Pisatelj in pravnik je tu našel svojevrsten problem matere, sina in odvetnika ter ga mojstrsko razvil in izvedel do smiselno globokega konca, dasi je ponekod mnogo mračnih, a prvobitno silovitih mest. Mati se žrtvuje za sina, umori svojega drugega moža, a sin te žrtve ne sprejme po sinovsko, zanj je važnejše kakor materino žrtvovanje vprašanje njene krivde: mati je kljub temu morilka. Ob vsem pa raste tudi še problem odvetnika, morilkega zagovornika, ki doseže pred poroto oprostitev, dasi ve, da je njegova klijentka kriva, kajti nad mrtvimi postavami je živo individualno življenje. Redek primer, a ne nemogoč. Elementi mladega Kristofa Kühneja so več ali manj, zavestno ali podzavestno vsebovani v miselnosti marsikaterega sina njegovih še nedozorelih let.

S »Konfliktom« se nam je predstavil kot režiser in igralec v večji vlogi naš novi režiser g. Milan Košič. O njegovi režiji moram reči, da je psihološko in tehnično pravilno zasnovana in odkriva na-

je pravilno le: »Vi ste bili...« itd. Pa tudi oblika »raje« je napačna, ker prav je samo »rajše«. Igra ansambla je bila dobra, a ne najboljša in višina posameznih kreacij je kazala precejšnjo skalo različnosti. Steber večera je bila gotovo ga. Severjeva, ki je kot Kristina Kühne pokazala toliko stvarjalne sile, dodelane večinoma tudi v detajlih, da ji moram prerokovati najsilnejši razvoj in uspeh v poznejši popolni dozori. Močno se je mimo nje uveljavil g. Vl. Skrbinšek kot dr. Bohlén, je pa mestoma zašel rahlo v iskanje efektov v patosu, kar ni sicer njegova navada. Zapeljala ga je menda igra. Pred vsem mislim tu sceno, ko rekonstruira svoj nastop pred porotniki. Morda bi bil efekt ublažen, ako bi bil obrnjen proti dr. Hornu in ne proti avditoriju. Učinkovalo bi manj teatralično in bolj življenjsko naravno, zato tudi človeško in verjetno. Originalno karakterno je podal nadalje g. Pavle Kovič Schmitthals, ki je tu spet zašel v svoj najboljši element.

G. Milan Košič nas kot dr. Horn ni mogel zazibati v popolno iluzijo resničnosti. Skladni in premišljeno zasnovani igri, je manjkala neka zunanja prepričljivost, morda zaradi postave tega starejšega človeka? Svetoval bi mu posvečati

se za zdaj mlajšim likom. G. Rado Narkst, dober v celoti kot sin Kristof, je bil mestoma za spoznanje previhlav, kar zagreši sicer večkrat. Lik Linsmayerja g. Rasbergerja je bil brez posebne karakterizacije, kar velja tudi za tajnico dr. Bohlén go. Gorinškovo. Manjši vlogi praktikantha in sluga sta odigrala gg. Verdonik in Blaž. Drugič pa je tu nastopila mlada začetnica gđc. Milena Godinova. Videl sem jo pri debiju v »Idealnem soprogu« in kot Lizo Linsmayerjevo v »Konfliktu«. V tej drugi vlogi je bila boljša kot v prvi. Kaže še zelo mnogo znakov začetnega diletantizma, vmes pa tudi dokaze odrskega talenta. Bili so trenutki, ko me je prepričala, da se bo mogla lepo razvijati. Zaenkrat pa ji priporočam resno nego glasu in mimi-ke. Njen glas ji bo delal morda največ težkoč, preden bo mogel diferencirati na zunaj notranja razpoloženja in ustvarjati finese, ki so čutne tudi če zatismo oči in le poslušamo. Prav tako je tudi njen obraz še trd. Tu bo torej treba velikih in resnih prizadevanj in vsaj pod spodbudnim vodstvom. Globoka ljubezen do odra ji bo nedvomno dala za to potrebno vztrajnost.

-r.

Spominjajte se CMD

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

Odgovor, ki ga je bil prejel, je potrdil njegove najhujše slutnje.

»To je služabnik gospoda Degrawa iz Clevelanda. Danes se je pejal z nami, da pomaga pri konjih.«

XX.

Pri gospodični Aspinwallovi so večerjali ob pol sedmi uri in so ob sedmih še vsi sedli pri mizi. Na to je signorina računala; tudi umenik je to vedel.

Ko je ob določeni uri stal na terasi, mu je na veliko začudenje iz odprtega okna donela nasproti znana melodija, ki jo je vedno igrala doza, ki je imela svoj prostor na sredinski mizi. Ali je bila dobrodošlica ali svarilo?

Potegnil je za zvonec. Služabniku, ki mu je odprl, pa je velel, naj ne moti; on bo med tem listal po knjigi in šele potem govoril z gospodično Aspinwallovo.

Ko je bil v sobi, je brž pristopil k mizi, na kateri je stala doza, jo dvignil, vzel zložen papir, ki je tam ležal in postavil dozo previdno spet na svoje mesto, da ni bila igra prekinjena.

Stopil je k oknu in bral z razburjenjem poročilo signorine, ki ni imelo na-

slova, ne podpisa, kakor njeno zadnje pismo.

»Menj ne preti nevarnost, ampak vam. Ako vam je drago vaše življenje in nočete motiti mojega miru, zapustite ta kraj! Moje srce gre z vami, a to vas ne sme zadrževati. Ko pride dan, da se mi smete približati brez nevarnosti, boste to takoj izvedeli. Do tedaj pa mi izkažite svoje zaupanje in naklonjenost s tem, da izpolnite mojo željo.«

List v roki mu je trepetal, besede so mu migljale pred očmi. Priznala mu je, da ga ljubi in vendar naj jo zapusti! Je li prav čital? — Še enkrat je hotel prebrati vrstice, tedaj pa ga je nenadoma obdal sladek vonj cvetic in ko se je okrenil, je stal tik za njim mož, ki je očividno prebral pismo, ki ga je še držal v roki.

V divji jezi — ker nihče drug ni prežal za njim, kakor znani služabnik Degrawa, ki ga je videl s signorino v soteski — je komaj opazil košarico s cvetjem, ki jo je prinašal mož. Hotel je s hitro kretnjo zgrabiti služabnika za vrat; ta pa se je spretno izvil preteči nevarnosti.

»Pomislite kaj delate,« mu je zaklical mož; »tako bode dame tukaj. Če mi hočete kaj povedati, me najdete na vrtu pri smrekovem grmičku. Prej pa moram še postaviti cvetice k oknu, kakor mi je bilo ukazano.«

Umetnik je vedel, da so cvetice določene za signorino, tudi če bi ne bil bral listka, ki je bil vtaknjen med nje. Niti besede ni odgovoril: zapustil je hišo poln grenkih občutkov. Pri smrečju mu je prišel, ne da bi ga pričakoval, sluga nasproti in je spoštljivo dvignil klobuk, ko ga je zagledal.

Umetnik se je ozrl nanj z zaničevanjem. »Lopov, ki se drznete čitati moje pismo?«

Zvit smehljalj onega je bil edini odgovor, ki se mu je zdel tako tuj in zopet nekako znan: ni se mogel dalje brzdati:

»Moral sem vas že neke videti; spominjam se vašega obraza. V New Yorku sem vas srečal, ako me ne moti, samo podobnost z drugim podležem?«

Mož je široko raztegnil usta ter se smehljal.

»Moja potvorba obleke ne more biti dosti prida, in nadzornik me ne bo mogel pohvaliti,« je odgovoril; »v glavnem stanu policije ste me videli — jaz sem preoblečen tajni policist.«

Umetnik se je potipal po čelu — naravno, kako je bil vendar pozabljen. Saj mu je Byrd prej povedal, da naj se ne čudi, če najde v okolici gospodične Rogersove policista. Hitro se mu je vrnilo ravnodušje in smehljalje mu je rekel:

»To spremeni položaj. Rekli so mi, da ste služabnik onega Degrawa in nikakor nisem mogel...«

»Seveda sem njegov služabnik, kako naj bi pa bil drugače dosegel svoj cilj? Opazujem njega, opazujem damo in prav kar sem opazoval tudi vas.«

»Zadnje se mi zdi popolnoma nepotrebno,« je odgovoril odklanjajoče umetnik; »mislim, da zase lahko skrbim sam.«

Gledal ga je z dvoumečim izrazom, kakor da hoče reči: Ne zanašajte se tako trdno nase, vi precenjujete svojo moč in podcenjujete nevarnost, v kateri ste.

»Verjamete, da gospodična Rogersova dobro ve, zakaj me svari?« je vprašal umetnik.

»Nedvomno. Moj sedanjí gospodar ima satanski načrt; v čem ta obstoji, še dozdaj nisem mogel izvedeti, a on je odločno pripravljen izvršiti ga, bodite o tem prepričani. Vi ste mu napoli in če se mu sami ne izognete, poskusi, da se vas iznebi nasilno. Sam sem slišal, kako vas je preklinjal. Vidite torej, da skrb gospodične Rogersove za vas ni brez podlage.«

»Ali je gospodični znano, da nas čuva policist? Videl sem jo včeraj v pogovoru z vami.«

»V soteski mogoče? Sledil sem ji tja, da ji povem, kolikor mi je znano; bil je drzen čin, a velevala mi je dolžnost.«

»Torej je gospodična izvedela od vas, da mi preti nevarnost? Ali ste ji tudi povedali, da ste tajni policist?«

(Se bo nadaljevalo.)

Trpljenje hčerke notoričnega pijanca

Pred kratkim je bil izvršen v bližini Linca v Avstriji grozen zločin. Učiteljeva hčerka Frida Mikescheva se je sprehajala s svojim očetom. Iza nekega grma je planil Fridin izvoljenec, ki je študiral na Dunaju pravo, naperil samokres proti očetu in hčeri ter smrtno pogodil očeta, ki se je na mestu zgrudil mrtev na tla. Nesrečna hčerka je grozen dogodek prijavila policiji in izjavila, da je ustrelil njenega očeta neznan zločinec. Frida ni povedala, da je bil to njen izvoljenec, ki je takoj po zločinu pobegnil na Dunaj, kjer so ga kmalu izsledili in aretirali. Te dni pa se je odigralo zadnje dejanje te krvave drame pred sodiščem v Lincu. Razprava je razkrila nepopisno trpljenje

mlade Frida. Učitelj Franc Mikesch je bil notorični pijanec in mu vse zdraviljenje ni pomagalo. Ko je bil nekoč v bolnišnici, je nekega dne ves besen nameraval poklati svojo rodbino. V mnogih trenutkih pa je s svojo živalsko strastjo preganjal tudi svojo lastno hčerko, tako da je morala reva bežati od doma. Ob neki priliki je obupana Frida prosila svojega zaročenca, naj ji preskrbi strup, da bo spravila s sveta svojega očeta, ki ji takorekoč streže po življenju. Mlad fant se je dal pregovoriti. Prinesel pa ni svoji izvoljenki strupa, marveč je ubil s kroglo njenega očeta. Sodišče ga je spoznalo krivega in ga obsodilo na 3 leta ječe. Sokrivde je bila obtožena tudi Frida, vendar pa jo je sodišče oprostilo vsake krivde in kazni.

Smrt najbogatejšega Angleža.

V Londonu je pred kratkim umrl v starosti 61. let James Morrison, ki so ga smatrali ljudje za najbogatejšega Angleža. Njegovo premoženje je precejeno na okrog 10 milijonov funtov. Bogataš Morrison je bil trikrat oženjen in je bila tretja njegova žena znana igralka Gwen dolen Talmadge.

Bernard Shaw o človeškem življenju.

Angleški dramatik Bernard Shaw je prepričan, da si lahko človek sam podaljša življenje, kolikor se pač da. Človeško telo, izpostavljeno nešteti nezgodam, je dejal Shaw, je zame nekakšen motor, ki ostane tem dalje uporaben in sposoben za delo, čim skrbneje mu stremo in čim uspešneje ga varujemo škod-

ljivih vplivov. Po mojem mnenju je težko priti pred 60. letom do modrosti, potrebne za težko disciplino opazovanja in negovanja lastnega telesa. Do te starosti je človeško telo najbolj izpostavljeno raznim boleznim in vplivom, ki bi se dali preprečiti, če bi človek bolj pazil na svoje telo. Do tega spoznanja pride človek šele okrog 60. leta, in čeprav to ljudje neradi spoznajo, je doba med 60. in 70. letom najlepši del človeškega življenja. Človek se je naučil živeti doma, v tej starosti končno ve, kaj sme delati, česa se mora izogibati, kaj si sme dovoliti in čemu se mora odreči. Če pomislimo, kako visoko starost je že dosegel slavni angleški dramatik in kako čil, mladostno svež je za svoja leta, mu pač moramo verjeti.

POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih ylog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Mali oglasi

Razno

V nedeljo v gostilni »Trste« nasproti bolnici.

KONCERT

Domače kolone, krvavice pečenice, divji zajci in različne specialitete. Dobra kapljica. Se priporoča gostilničar Laško.

PEKARNA

z vsem inventarjem se odda v najem. Maribor. Smetanova ul. 59. 4351

VABILO:

Vse znanke in prijatelje vabim na domače kolone. Jeterne klobase itd. v nedeljo, 11. novembra. Fr. Govedič. Nova vas. 4612

JOS. TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27—56. Izpolnje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

Lokal

LOKAL za pisarno ali malo obrt oddam takoj. Aleksandrova cesta 48. 4600

Spomnite se CMD

Kupim

ZLATO.

zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožarova ulica 8. 2642

KUPIM

moška in damska kolesa, pohištvo, obleke, čevlje, briljante. Ponudbe: Koroška cesta 3. 4596

Posest

Hišo, 2 sobe, kuhinja, klet, vrt, Tezno, 33.000 Din. — Večstanovanjsko hišo v Mariboru z vrtom 175.000 Din. Posestvo v Radvanju, 10 orlov, 150.000 Din. proda Posredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 4619

POSESTVO

13 orlov, hiša, 3 sobe, blizu mesta Din. 55.000. — Novozgradba, 2 stanovanji, 48.000. Hiša v sredini mesta, 8 stanovanj, lokal 180.000. — Posredovalnica »Rapid«, Gospodarska 28. 4620

Prodam

SPALNICE

politirane najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarska in pohištvena naročila. Mizarsko podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

MADRACE.

otomane vsih vrst najceneje Šterbal, Aleksandrova c. 61. 4623

POZOR!

Tapetniške izdelke, solidne in po brezkonkurenčnih cenah dobite pri Kuhariju, Vetrinjska ul. 26. 4586

ŽELEZNE ZLOČINICE POSTELJE

otroške, belo emailirane in angleške postelje najceneje pri Novaku, Koroška 8, Vetrinjska 7. 4583

HALO! HALO! KURIVO PO CENI!

Suha bukova žagena drva na dom dostavljena m Din 105. Kolobarji kom. Din 450. Premog kosovce 100 kg Din 36. Minska ul. 18, Pistor. 4617

Radi odhoda prodam NOVO SPALNICO IN KUHNJSKO OPREMO.

Ob brodu 3/II. 4611

ŠIVALNI STROJ

gramofon s ploščami naprodaj. Istotam se odda opremljena soba z dvema posteljami. Radvanjska cesta 48-I. 4594

MANJŠI SALON

in jedilnico, vse v dobrem stanju, radi preselitve takoj naprodaj. Informacije v upravnici lista. 4598

Stanovanje

STANOVANJE

po možnosti v novi zgradbi, v bližini kasarne kralja Petra (kadetnica). Stanovanje naj bo solčno in s kopalnico. Po nudbe na upravo »Večernika« pod »Takoj«. 4570

SOBO IN KUHINJO

dam v najem točnemu plačniku. Vojašniška ul. 5. 4592

DVA GOSPODA

ali gospodični sprejem kot sostanovalca. Minska ul. 31. vrata 7. 4595

STANOVANJE

dve sobi, kuhinja, se odda v uradniški hiši opekarne »Lajtersperke« v Košakih s 15. novembrom. Najemnina 350 Din mesečno. 4597

SAMOSTOJNA GOSPA

vzame boljše, simpatičnega delavca na stanovanje. Ruška cesta 9. 4599

GOSPODA

sprejem na čisto stanovanje in hrano. Črtomircva 4, pri koroškem kolodvoru. 4613

Soba odda

OPREMLJENO SOBO.

čisto, solčno, mirno, na lepem kraju z uporabo kopalnice, oddam. Vprašati dr. Verstovškova ul. 6/II. vrata 19. 4134

STROGO SEPARIRANO

solčno sobo, opremljeno, z dobro oskrbo, oddam. Stritarjeva ulica 5, pritličje, Magdalena. 4602

MESEČNO SOBO.

solčno, z ali brez hrane oddam. Tomšičev drevored, Lešnikova 4. 4606

DVE LEPI SOBI.

vhod iz stopnic nasproti kolodvoru, oddam za pisarno ali stanovanje. Ogrizek, Aleksandrova c. 43/II. 4608

OPREMLJENO SOBO

oddam gospodu. Sodna ulica 25/III. 4609

KABINET

oddam poštenemu gospodu, Magdalenska ul. 73. 4614

OPREMLJENO SOBO

s prostim vhodom oddam gospodu s 15. novembrom. Minska ul. 9/II. 4625

Brez posebnega obvestila.

Potrta neizmerne žalosti paznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moj izkrenoljubljeni soprog, ožir. oče, sin, brat, zet, svak in stric, gospod

LONGINO ALOJZIJ

KAZNILNIŠKI NAREDNIK

v soboto, dne 10. novembra 1934 ob 1. uri po kratki mučni bolezni, spreviden s tolažili sv. vere v 53. letu svoje dobe mirno v gospodu zaspal. Pogreb blagopokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 12. novembra 1934 ob 16. uri iz mrtvašnice Splošne bolnice na Magdalensko pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 13. novembra 1934 ob 7. uri v župni cerkvi pri sv. Magdaleni.

Maribor, Sarvaš, Marseille, dne 10. novembra 1934.

LONGINO MARIJA, soproga ter vsi ostali sorodniki.

Sobo išče

SOLIDEN GOSPOD
v stalni službi išče kabinet s
1. decembrom pri boljši obit-
telji. Ponudbe na upravo
»Večernika« pod »Koroško
predmestje«. 4584

Službo dobi

TAKOJŠNI ZASLUZEK
nudimo poverljivim inteligent-
nim zastopnikom in zastopni-
cam dobrim prodajalcem, ki
so zmožni obiskovati šole
urade, trgovce, advokate, pri-
vatnike itd. v mestih Mari-
bor, Celje, Ptuj in drugih več-
jih krajih. Tudi lahko kot po-
stransko opravilo za potnike
vseh branž. Ponudbe na
upravo pod »Mesečno 5000«. 4559

PISARNIŠKA MOČ
z lastnim pisarniškim strojem
se išče za nekaj dni. Ponudbe
z označbo višine honorarja
na uro na upravo pod šte-
vilko 4557.

POMOŽNEGA URADNIKA
za knjigovodstvo, prostega
vojaščine, hitrega in točnega
v delu, sprejme s takojšnjim
nastopom E. Zelenka & Co.
Osebnost naj se predstavi
samo taki s pisarno ponud-
bo, ki popolnoma odgovar-
ja gornjim zahtevam. 4585

MIZARKEGA UČENCA
sprejmem. Aleksandrova ce-
sta 48. 4601

Službo išče

Iščem za svojega sina mesto
PRAKTIKANTA
v pisarni. Gre 3-4 mesece
brezplačno. Ponudbe na upra-
vo »Večernika« pod »Mar-
ljiv«. 4605

Pouk

Angleški pouk. Miss Oxley,
Krekova ul. 18/II. 4510

FRANCOZINJA
daje pouk otrokom in odras-
lim. Ponudbe na upravo
»Večernika« pod številko 7.
4582

Kupujte svoje po-
trebščine pri naših
inserentih!

Dvorovne »Rekord«**specijalne trajnogoreče peči**

nudijo s
cenenim domačim tjavim premogom
isto kar običajne peči z dragim inozemskim koksom in
premogom.

Proizvod tvornice štedilnikov,
peči in emajla

„ZEPHIR“ D.D., SUBOTICA

Zahtevajte brezplačne prospekte!

Samoprodaja:

Za Maribor: Železnina LOTZ.
Za Celje: D. Rakusch.
Za Ptuj: Anton Brenčič.
Za Ljubljano: Jos. Zalta & Co.,
Dunajska cesta 9.

Istotam zaloga vzorcev prvo-
vrstnih »ELITE« in »EVA« šte-
dilnikov od iste tovarne.

Za hladne dni!**Tople rokavice:**

Triko, znotraj volnene	Din 13.—
Triko s toplo podlago	Din 23.—
Pletene rokavice, volnene	Din 22.—
Rokavice z okrajcem	Din 30.—
„Nappa“, usnjene, podložene	Din 65.—

Zimske nogavice:

Strapacne nogavice	Din 12, 9, 6-50
„Macco“-nogavice, zelo trpežne	Din 32, 18
Volnene nogavice, partija	Din 20, 10
Volnene nogavice, fino zanjkanke	Din 48
Svilene nogavice, znotraj volnene	Din 65

Se priporoča

C. Büdefeldt, Maribor
Gosposka ulica 4.

Čitajte »Večernik«!

Opravična številka IX I 3725/33-10

Dražbeni oklic

Dne 10. decembra 1934 ob 10. uri bo pri podpisnem so-
dišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Dolgoše vl. št. 269

Cenilna vrednost Din 43.720.—

Najmanjši ponudek Din 29.146-66

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 6. oktobra 1934.

KRZNO

vsake vrste od najcenejše do
najfinejše kvalitete in izpe-
ljave priporoča trgovina s
krznom

J. ŠOPER, Glavni trg 9

zraven manufakture Majer
Popravila izvršujemo točno
po solidnih cenah 4212

Največja izbira

pletenin in perila

samo pri

M. Tomažič
Maribor, Dvorakova 10.

Oglejte si neobvezno našo zalogo.

Trnoveljski premog

Tovarniška zaloga in prodaja:
Firma Andraschitz
Maribor, Vodnikov trg 4.

Trajnogoreče peči
za dva in premog
kakortu! štedilnike
kupite najceneje v
železnini LOTZ
Jurčičeva ul. 5.

Posteline odeje

Posteljno perilo, blazine (tuhne), zglavnike, platno,
klot, svilo, puh, perje, vato itd. v veliki izbiri naj-
ceneje pri **A. STUMEC** izdelovanje posteljnih odej,
Maribor, Stolna ulica 5. 4619

Ugodnostni nakup

traja samo 14 dni!

Cena za satin, svilo, Crep mongol, Crep
de Chine, svileni pike, Georgete, samo

Din 28'. 4603

TRPINOV BAZAR!

Z ozirom na škandalozno
afero o kupčiji in prodaji
masti poginulih prašičev v
Apatinu in Somboru, o ka-
teri na kratko poročamo tudi
v današnji številki lista med
dnevnimi vestmi, opozarja
staroznana

tvornica salam in masti
HERZ & SIN
v Banatskem Karlovcu

vse svoje odjemalce in vso
javnost, naj se pri nakupu
masti poslužuje zanesljivo
tvornične znamke. Posebej
naj gledajo konzumenti pri
nakupu na to, če je zaboj ali
sod opremljen z znamko tvor-
nice »SRCE«, ki nudi pri-
znano najboljšo in najčistejšo

domačo jedilno prašičjo mast.

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu
Gosposke - Slovenske ulice

RANILNICA
DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnostajerska hranilnica